

Pirkanmaan maankäyttövaihtoehdot ja vaikutusten arviointi

Pirkanmaan maankäyttövaihtoehdot

Maankäyttövaihtoehtojen laadinta on keskeinen osa käynnissä olevaa, vuorovaikutteista ja joukkouttamiseen tähtäävää maankuntakaavatyötä. Maankäyttövaihtoehtoja on työstetty mm. useissa asiantuntijoiden ja kuntajohdon työpajoissa.

Vaihtoehdoissa on eroja

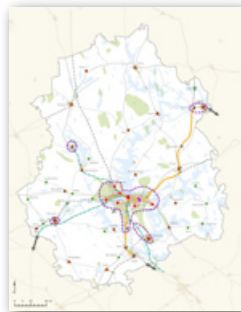
Vaihtoehdot muodostavat liikennejärjestelmän ja maankäytön suhteen loogisia kokonaisuuksia. Vaihtoehdoissa on tutkittu mahdollisuuksia erilaisiin kasvun suuntiin koko maakunnan alueella. Kaikista neljästä maankäyttövaihtoehdosta on laadittu erikseen Tampereen ydinkaupunkiseutua koskeva tarkempi tarkastelu, jossa käsitellään yhdyskuntarakenteen keskeisiä kysymyksiä:

- Uudet asuin- ja työpaikka-alueet / merkittävät kasvusuunnat
- Keskustat ja uudet alakeskukset
- Lähijunaliikenteen laajuus ja seisakkeet
- 2-kehän linjausvaihtoehdot
- Järjestelyratapihan siirto ja Tampereen keskusta-alueen laajentuminen etelään
- Raideliikenteen ulottaminen lentokentälle
- Uusi henkilöliikenteen asema Tampereen eteläpuolelle (ns. Tampereen Pasila)
- Kaupunkiraitiotien vaihtoehdot

Tähtäimenä vahvat valinnat

Maankäyttövaihtoehtojen laatimisen tavoitteena on löytää maakunnan tavoitteet parhaiten täyttävä tulevaisuuteen, vuoteen 2040, tähtäävä alue- ja yhdyskuntarakente.

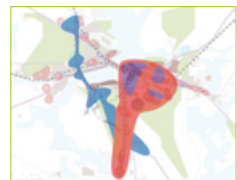
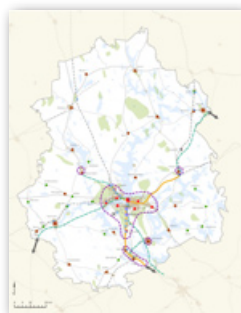
AURINKO 1

Ydinkaupunkiseutua ja seutukeskuksia (Valkeakoski, Sastamala, Ikaalinen, Mänttä-Vilppula) tiivistävä ja keskitävä malli. Tampereen keskustan merkitys asioinnin ja palvelujen paikkoina korostuu. Lähijunaliikenne Mänttä-Vilppulaan, Akaaseen ja Nokialle. Uutena alakeskuksena Hankkio. 2-kehä Lentolaan. Valtatien 3 varrella vahva työpaikka-alueiden ketju. Järjestelyratapiha siirtyy pois nykyiseltä paikalta.

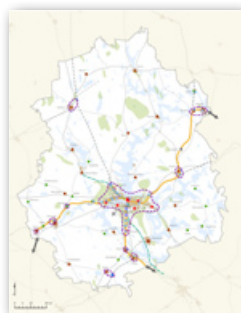
AURINKO 2

Ydinkaupunkiseutu ja eteläinen Pirkanmaa muodostavat dynaamisen maankuntarajan ylittävän palvelu- ja pendelöintivyöhykkeen. Myös esim. Oriveden terminaaliasema korostuu. Henkilöjunaliikennettä lentokentän kautta, Tampereen eteläpuolella uusi asema, alakeskuksina Lakalaiva ja Sääksjärvi. Lähijunaliikenne Ylöjärvelle, Akaaseen ja Orivedelle. Valtatien 3 varrella vahva työpaikka-alueiden ketju, joka jatkuu Valkeakosken suuntaan. Järjestelyratapiha siirtyy pois nykyiseltä paikalta.

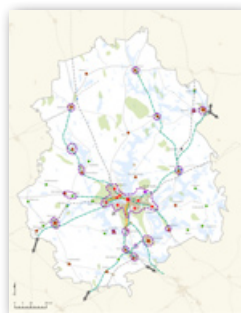
PLANEETAT

Raideliikenteen kehittämiseen nojaava vaihtoehto. Koko maakunnassa kehitetään tehokkaasti rakennettuja, raideliikenteeseen tukeutuvia asemanseutuja. Ydinkaupunkiseudulla kehyskunnat ottavat vaihtoehdoista eniten uutta asutusta vastaan. Lähijunaliikenne Sastamalaan, Mäntän keskusta ja Akaaseen. 2-kehä Kangasalan keskustan suuntaan. Järjestelyratapiha siirtyy pois nykyiseltä paikalta.

TÄHDET

Tieverkkoa vahvasti hyödyntävä monikeskusvaihtoehto. Ydinkaupunkiseutua täydennetään olemassa olevaan yhdyskunta- ja palvelurakenteeseen sekä uusilla esikaupunkialueilla. Kasvun painopiste Koillisessa Nurmi-Sorilassa ja Hirviniemessä. Alakeskus Nurmussa. Pitkä 2-kehä idässä.

Vaikutusten arviointi

Maankäyttövaihtoehtotarkastelun tärkeä osa on selvittää vaihtoehtojen vaikutukset sekä tunnistaa toteutumiseen liittyvät riskit. Vaikutuksia on arvioitu mm. seuraavista näkökulmista:

- Liikennejärjestelmä kilpailukykytekijänä
- Liikennepalvelujen taloudellinen toteutus ja infrarakenteen hyödyntäminen
- Joukkoliikenteen toimintaedellytysten parantaminen
- Elinkeinoelämän toimintaedellytykset
- Työpaikka-alueiden erikoistuminen
- Seutujen ominaispiirteet ja vahvuksien tukeminen
- Rakentamisen tiiveys ja laajuus
- Asuin- ja työpaikka-alueiden tasapainoinen sijoittuminen
- Palveluiden saavutettavuus
- Asuinympäristön ominaisuudet ja laatu
- Viherverkon säilyminen
- Vesihuollon järjestäminen
- Asumisen ja toimitilojen tilatarve

Esimerkkejä tuloksista

Yhdyskuntarakenteen kannalta tärkeää on nykyisen rakenteen tiivistyminen ja uusien alueiden sijoittuminen suhteessa taajamiin ja liikkumisvyöhykkeisiin. Esimerkkejä tuloksista:

- **Auringot:** uusi asutus sijoittuu pääosin yhdyskuntarakenteen sisään, ja selvästi urbaanein ratkaisu on Aurinko 2. Asuin- ja työpaikka-alueiden tasapainoinen sijoittuminen vähentää liikumistarvetta.

- **Aurinko 2:** kehittyvä HHT -vyöhyke tukee sekoittuneen rakenteen syntymistä ja uudet alakeskukset sijoittuvat otollisesti kasvuvyöhykkeelle ja toimivat vahvoina joukkoliikenneterминаaleina.
- **Planeetat:** hyvät mahdollisuudet sekoittuneen taajamarakenteen syntymiselle asemakeskusten ympäristössä.
- **Aurinko 2 ja Planeetat:** mahdolliset helminauhamaisten yhdyskuntarakenteen.
- Järjestelyratapihan siirto luo edellytykset ”Tampereen Pasilalle” ja uudelle logistiikkavyöhykkeelle Tampere-Pirkkala-Lempäälä -alueelle.
- **Tähdet:** alueellisesti kattava palveluverkko vaatii huomattavaa joukkoliikenteen ja eritasoisten keskusten kehittämistä, mutta luo hyvää pohjaa keskusten verkostoyhteistyölle erityisesti pohjoisella ja luoteisella Pirkanmaalla.

Maankäyttövaihtoehdot lausunto- kierrokselle ja nähtäville nettiin helmi- kuussa 2014

Maankäyttövaihtoehdoista pyydetään lausunnot Pirkanmaan kunnilta ja keskeisiltä sidosryhmitä. Myös asukkaat voivat antaa palautetta. Vaikutusten arvioinnin tulosten ja saadun palautteen alautteen pohjalta Pirkanmaan maakuntavaltuusto päättää kevätkokouksessaan 2014 perusratkaisut, joiden mukaisesti maakuntakaavaluonnosta lähdetään laatimaan.

maakuntakaava2040.pirkanmaa.fi/